

UJVIDÉKI HÍRLAP

Az ujvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye.

Medjelenik minden csütörtökön vasárnap.

280

koronával ment fel két hét alatt a disznósír ára. Ez a drága nedv métermázsánként már a 600 koronán túl van. A spekuláció teljes val erejével, minden mohóságával, haracoslásával disznósírra, szalomára és minden hústélre vetette magát. Az érvényesülés egyéb utjait eltömték előlük. A gabona ára maximálva van, a főzelékek és egyéb élelmiszerek is. Ellenben szabad préda a disznósír, szalonna és a husneműek. Csakis ennek a körülménynek lehet betudni azt a teljesen indokolatlan, érthetetlen és legnagyobb mértékben felháborító tényt, hogy a megélhetéshez oly fontos és nélkülözhetetlen élelmicikk, mint a zsír ára, ugrászerűen, egyik napról a másikra emelkedik a végtelenbe.

Bebizonyított tény, hogy Németországban, ahol pedig a sertéshizlalás nem áll azon a fokon, mint nálunk, lényegesen olcsóbb a zsír ára, de minden más élelmiszer ára is. Bizonyítja ez, hogy az árfelhajtás mesterséges uton történik és nem leli magyarazatát reális, gazdasági okokban. Az egésznek az alapja az úzerkedő spekulációs vad nyereségvágya, mohó pénzsomja, lelkiismeretlen garázdolkodása. És ennek a felismerése egyszersmind mutatja az utat is, amelyen haladni kellene, hogy az immár tűrhetetlenné vált helyzetet orvosoljuk.

Fix fizetésű emberek ma már csak úgy élhetnek meg, ha kapcsolnak. Az összes élelmiszer ára, valamint minden szükségleti cikk ára olyan hihetetlen magasra felszökött, hogy az a csekély fizetés, amelyre normális időkben is azt mondták, hogy élni kevés, meghalni sok, most a háborús időkben egyáltalában semmire sem elég.

Az államhatalomnak kellene a leghigorubbán közbe lépni, hogy elejét vegye az úzerkedő spekulációs indokolatlan árfelhajtásának.

A hős karmester.

Ujvidéken néhány hónappal a háboru kitörése előtt fejezték be négy hónapos színi szezójukat a szerb színészek. Velük került annak idején Ujvidékre *Vlahovics* Pál karmester is.

A fiatal muzsikusz ez időben megismerkedett Szabadkán *Lányi* Ernővel, a szabadkai zeneiskola országos híri direktorával. *Lányi* szinte véletlen körülmények között felfedezte *Vlahovics*ban a briliáns énekművészt. Rábeszélte a fiatal dirigénst, énekeljen próbát Budapesten. *Vlahovics* Pál elutazott Budapestre és az Operaház direktiója előtt énekelte. Gróf *Bánffy* Miklós az Opera intendánsa kijelentette neki, hogy lépéseket fog tenni leszerződésének érdekében, de szükségesnek találta, hogy *Vlahovics* Pál a magyar nyelvet rövidesen sajátítsa el. A szerb színészek karmestere visszaérkezve Budapestről, boldogan jelentette ki itt Ujvidéken, hogy megváltik a szerb színtársulattól, mert minden idejét énektudása továbbképzésére készült fordítani. Ugy is tett. A szerb színészek elutaztak más tájakra Ujvidékről, a karmesterük pedig Bécsnek tartott. A fiatal muzsikusz a bécsi zeneakadémián készült órákat venni. Az órák megindultak s eközben újabb kedvező fordulat következett *Vlahovics* Pál életében.

A breszlai Opera direktora megismerte s már az 1914. év őszén kezdődő szezóra magas gázsival leszerződött. A német lapok színházi rovataiban egy kis hírcske jelentette csupán, hogy a breszlai Opera Magyarországról egy fiatal, de kiváló tenoristát szerződöttetett le.

Mielőtt azonban megkezdődött volna *Vlahovics* Pál siker-gazdag utja, — kitört a háboru. A fiatal muzsikusz legszebb ábrándjai megsemmisültek. A breszlai Opera színpadja helyett a zágrábi ötvenhárom gyalogezred káderja volt a legrövidebb időn belül elérendő stáció. És *Vlahovics* Pál egy izgalmas nyári napon — már annak egy éve — megérkezett Zágrábra s jelentkezett ezredénél. A póttartalékos katonát rövidesen menetszázadba osztották be s az első napokban már a szerb harctérre került.

Vlahovics Pál a szerb harctérre a Macsvában folyt harcok között egy szuronyharc alkalmával sebesült meg. Mellét csaknem egész szélességben keresztül hasította egy szerb szurony. A szerb színészek volt karmestere bámulatra méltó hősiességgel küzdött szerb ellenségeink ellen s megsebesülését tisztjei élénken fájlalták.

A szerb harctérről hazakerült *Vlahovics* Pál Zágrábra, ahol rövid egy hónap alatt kigyógyult súlyos sebéből és már jelentkezett is ezredénél szolgálattételre. Be is osztották rövidesen egy orosz harctérre induló menetszázadba. Így került fel előbb Bukovinába, majd Galiciába, ahol is a Dnyeszter mentén folyt heves harcokban küzdött az oroszok ellen.

Hónapokon át vett részt a galíciai csatákban a fiatal muzsikusz s nyugalmasabb napok csak akkor köszöntöttek reá, amikor *Pflanzer* Baltin csapatai megállították a Dnyeszter partján.

A kitűnő muzsikusz odafenn a harctéren sem tagadta meg magát. A lövészárkokban énekesgárdát toborzott s holdfényes éjszakákban zengett a gyönyörű kórus a galíciai mezőkön. Olessza és *Piotrov* közelében zongorát is szereztek a bakák az ő muzsikusz számára. És szót a dal zongorakísérettel gyönyörűen, meghatón. Benne volt a kis korusban *Caesar Kaiser* a Theater an der Wien baritonistája és énekel velük *Biró* Ernő a budapesti zeneakadémia kintüntetett tagja. Ezeket a művészeket a véletlen hozta össze egy pontjára a harctérnek. Megtörtént egy csendes augusztusi éjszakán, hogy a mi lövészárkunkban felcsendült a kis művész-kórus ajkán *Eu uchnem*... az orosz gályarabak csodaszép népdala. Mikor két strófát a miénk a kis karmester vezetésével elénekeltek, — az oroszok elkezdtek lelkesen tapsolni. Mikor azután csend lett, az oroszok folytatták csodaszépen: *Eu uchnem*... Oly szépen énekeltek, hogy a mi melegszívű bakáink sirtak.

Ezeknek a szép harctéri napoknak a Zlota-Lipa menti csata vetett véget. Ott kapott vállóvest a karmester. Súlyos sebével pedig ma már ápolják Szabadkán a katonai tartalékkórházban.

Józsi katona akar lenni.

Kicsike regény a tizenöt éves *M. József* diágyerek története, amely romantikus háttérrel és kristályos hangulatával úgy válik ki a háboru vértengeréből, mint lázbeteg agyából valami édes álom. A kis *M. József* nyolc hónapon keresztül az ujvidéki gimnázium falai között nevelődött a mult iskolai évben. Szorgalmasan végezte iskolai kötelezettségeit, míg a messi harctereken a küzdelmek harsonája zengett és a hősök vére festette pirosra a távoli mezőket. Ujvidéken álmódzott hadak meresz rohaimról, a veszélyvel és dicsőséggel teljes harci életéről és fiatal lelke, amely tele volt a fiatalos nekifeszülések és energiák buzgó forrásával, majd szét pattant azoktól a vágyaktól, amelyek mind-mind teljesen a harctérre vontatták őt. Alig várta az iskolai év végét. Bár ólomlábakon, de mégis megérkezett az áldott június, az iskolaév vége.

Most kezdődött meg a diágyerek izgalmas kalandos élete. Mindennap a kaszárnyák körül járt és nézte a katonákat, akik dalolva tüntek el előle, ismeretéseket kötött nagybajszu őrmesterekkel, akik megígérték neki, hogy bejuttatják katonának.

Elmondták a jószívű katonabácsik a kis diágyereknek, hogy csak eszközölje ki a szülői beleegyezést. Azután kap ő is vadonatúj csukaszürke ruhát, énekelve mehet majd a gyakorlótérre és ha jól viseli magát, egy pár fehér csillagot is kap a galléjára. Mintha maga a mennyország nyitott volna meg a kis diák előtt, boldog lett, mikor a katonák elparoláztak vele és elmesélgettek neki a rácsontbelüli színes világról, meg a harcterek káprázatos és izgató eseményeiről. Misem állott az utjába, hogy ezt elérje, csupán a szülői beleegyezés. Egy szép reggelen, csodálatos álmok után, beállított a kis diák édesanyjához és bejelentette neki, hogy katona akar lenni.

— Adja édes anyám a beleegyezést, mert itt nem tudok élni. A harctérre akarok menni és viszszaajónni aranycsillagokkal, érmeikkel, meg nagy dicsőséggel.

Az édesanya kétségbeestten hallgatta az égő vágtyól szinte síró szavakat és az első kábulatból felszerkeve, megöltötte a gyereket, hogy ilyenférol meg egyszer beszéljen. Majd mikor látta a fia szilárdságát, könnyezve kérlette, hogy mondjon le tervéről. A diákgyereknek azonban hasztalan voltak az anyai könynyek, a zokogástól csukló szavak. Ő csak menni akart, menni a robogó hadak, a diadalt hirdető harsonkák, az ezer veszéllyel teli harcok világába.

Az édesanyát sehogysem tudta rábírní arra, hogy a beleegyezést megadja.

Hogy terve az anyai ellenállás dacára is megvalósuljon, elment a diákgyerek a keresztapjához, egy ujvidéki ügyvédhez és ezt kérte, hogy tegyen lépéseket az érdekében. Mivel a diáknak az édes anyja a gyámja és az édesanya nem akarta a beleegyezést megadni, arra kérte a diágyereket a keresztapját, hogy legyen az eseti gyámja. A fiatal gyerek ugyanis azt is kikutatta és megtudta, hogy lehet bizonyos esetekben a rendes gyám helyett eseti gyámot kérni az árvaszéktől. Ilyen rendkívüli esetnek képzelte ő azt, hogy édesanyja nem akarja beleegyezését adni.

A keresztapját szerette volna tehát arra rábírní, hogy az eseti gyámságot kérje az édesanya helyett az árvaszéktől. De a keresztapa nem volt hajlandó a diákgyerek kérését teljesíteni. Közben az új iskolai év is megindult és a fiatal gyereket az édesanya újra beíratta a ujvidéki főgimnáziumba. Ugy látszott, hogy a forró vágyakozás megsemmisül. A fiatal diágyerek azonban az akadályok dacára sem mondott le a tervéről és egy szép folyamodványt intézett a városi árvaszékhez, amelyben eseti gyámot kér a maga részére, akinek a beleegyezési válóra fogja váltani, hogy a harctérre jusszon.

Addig míg a válasz megjön, a kis diágyerek remélhet és bízhat. A furcsa folyamodvány olvastára pedig elmosolyodhatnak a hivatalnok urak, miközben csendesen írják a kérvényre, hogy nem teljesíthető. A kis diák talán sirni fog, ha az elutasítást megtudja, talán tombol, dühösködik, de azután meg fog nyugodni és úgy fogja hordani kis regényének emlékét, mint életének legnagyobb csalódását.

Háromszor kitüntetett ujvidéki katona.

A hatos honvédek hős örmestere.

Az ujvidéki honvédek hőstetteit a hadsereg aranykönyvének nem egy oldala örökíti meg s hirdetni fogja idők múltán, hogyan védtek a hazát Ujvidék és Bácska fiai.

Sok nevet jegyez fel örökre és kitörölhetlenül s mindenkor bizonyítani fogja, hogy a hatos honvédek ott voltak mindenütt, ahol vérrel és hősiességgel kellett védeni ezt a földet. Ezek között a nevek között is a legragyogóbbak egyike lesz Rácz Rezső örmestere, akit hősiességéért nagy arany, nagy ezüst és kis ezüst vitézségi éremmel tüntetett ki a hadvezetőség.

Rácz Rezső békeidőben a diószegi cukorgyár gazdasági intézője. Cservenkai fia. Az apja ott tanító. Mikor kitört a háború, a hatodik honvédegylezreddel együtt ő is a déli harctérre került és résztvett a Szerbia elleni offenzívánkban. Az ujvidéki honvédek hősiességéről akkor nagyon sokat írtak, különösen mikor Valjevónál harcoltak: Rácz Rezső is ott küzdött, mint járőrpáncsnok. Egy járőri kiküldetés alkalmával olyan ügyesen került ki a szerb csapatoktól, hogy a gépfegyverállásokig jutott el kicsiny csapatával és azokat teljesen tönkretett. Két gépfegyvert sikerült a legnagyobb golyózáporban — a szerbek akkor már észrevették őket — szákmányul ejteni. Ennek a hőstettnek a jutalmául kapta a kis ezüst vitézségi érmét.

A hatos honvédek a szerbiai visszavonulás után az északi harctérre, a Szurmay csoportba kerültek és ott aratták a babérokat. Rácz Rezső is velük volt és résztvett a legrettenetesebb harcokban. Mikor az oroszok még az uzsokizsoros ellen intézték borzasztó támadásaikat, Rácz Rezső tizenkét emberével teljesen megközelítette az orosz megfigyelő állást és óriási küzdelem után elpusztította, úgy, hogy az oroszokat sikerült visszaverni. Ekkor maga a brigadéros dicsérte meg és terjesztette fel újabb kitüntetésre. Rövid idő múlva megkapta a nagy ezüst vitézségi érmét.

Rácz Rezsőt a sok baj és küzdelem nem merítette ki, tovább is együtt küzdött a hatos honvédekkel és amikor megindult a mi offenzívánk, napról-napra részt vett a legvéresebb harcokban.

Május 20-án ért a Szurmay-csoport Drohobychoz. Itt az oroszoknak erős tűzvérségi állásaik voltak. Napokon át hiába próbál-

koztak a hős hatos honvédek kivetni állásaikból az ellenséget. Rácz Rezső vállalkozott arra, hogy felderíti az orosz tűzvérséget. Este félhat óra felé indult el egy kis csapatral a hős örmester. Alig telt el egy óra, már nyomára jutott az ellenség útegeinek és hét óra tájfelentette az ezredparancsnoknak, hogy milyen távolságra vannak az orosz ágyuk. Erre megszólalt a mi tűzvérségünk és az oroszok egy órán belül elhallgattak.

Másnap reggelre az oroszok összes állásai a mieink kezében voltak. Rácz Rezsőt e hőstettéért az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

Néhány nap múlva egy éjjeli átközetben mellén, vállán és nyakán súlyos sebet kapott az ujvidéki örmester. Ekkor a pozsonyi kórházba került. Itt azután megvárható meglepetés is érte. Édesanyja, aki a háború kitörése óta a vöröskereszt szolgálatában állott, mint főpolgónő Pozsonyban az ottani vöröskeresztkórházban volt. Itt akadt váratlanul az anya sebesült fiára.

Mikor felgyógyult Rácz örmester, jelentkezett az ezredénél. Rögtön azzal állt elő, hogy vissza akar menni a harctérre. Itt azonban méltányolva hősiességét és látva, hogy még pihenésre van szüksége, egyelőre szabad-ságolták.

Rácz Rezsőnek még négy testvére van, aki a harctéren küzd. A hős cservenkai fiuknak Bácskaszerte nagy a becsülete.

Rácz örmester hősiességét a hatosok hőstettei sorában a hadsereg aranykönyve már egy ízben megörökítette, most hogy újabb kitüntetések érték, vitézi tetteit újabb fejezetek fogják majd hirdetni.

Tomics Jása elítélve.

Az ujvidéki *Zasztava* című lapban 1914 április 24-én tárca jelent meg Tomics Jása tollából. Tomics tárcája a máramarosszigeti rutén pörrel foglalkozott. Fantasztikus színekkel vázolta a rutének erőszakos térítését, gyerekek erőszakos megkeresztelését és a csendörök brutalitását. Írásában visszataszító színben tüntette föl a katolikus papság szereplését és súlyos váddal illette a csendöröket, akik szerinte levétköztették a vallásukhoz ragaszkodó rutén nőket és "a nógmeztelen testére jégkéreg fagyot." Az ügyvérség vádat emelt Tomics Jása ellen izgatás és rágalmozás miatt. A törvénszék négy hónapi fogházra és száz-száz korona pénzbüntetésre ítélte. A szegedi ítélőtábla főlebbviteli

tanácsa ma ítélkezett ebben az ügyben Ringhoffer Lajos dr. elnöklésével. A vádhatóságot Szabó Gyula dr. helyettes főügyész képviselte, a vádlottat Becsey Károly dr. védte. Az ítélőtábla megváltoztatta a törvénszék ítéletét és Tomics fogházbüntetését fölemelte hat hónapra. A pénzbüntést helybenhagyták, Az ítélet ellen a védő semmiségi panaszt jelentett be.

Orosz foglyok a zsidó templomban.

Szombat volt a legnagyobb zsidó ünnep: Jom kipur. Évszázadoknak hosszu során minden évben eljön az a nap levelek hullásával és Izráel szétosztó népe ilyenkor eggyé válik. Az Óceánon túl éppen úgy megtartják ezt a napot, mint az Ural-hegység tövében, valamely elbujt, eldugott nyomorúságos orosz falu zsinagógájában. Ez a nap az engesztelés napja és ezen a napon olyan ájtatosan, olyan igazán kérlik a zsidók az Urat, mintha ötezer vétendő multjuknak minden vétkezésére kérnék a megbocsátást.

Az elmúlt esztendő a borzalmak esztendeje volt. Esztendeje volt az emberek meggyilkolásának, a családi otthonok elpusztításának, mintha az egész emberiség bünére egyszerre szabott volna ki a büntetés. Ezért volt szombati hosszunap külön minden idők hosszunapjánál és a fehérruhás imádkozó ájtatos zsidók sír énekében talán az egész világ kérte az engesztelést.

Az ujvidéki zsidó templomban még soha nem látott öltözötű emberek is imádkoztak szombaton. A cár ruhája volt rajtuk, ágyutüzés, gyilkos harcokon keresztül jutottak el idáig, ahol már nyugodtan imádkozhatnak. Őt orosz fogoly volt a zsinagógában. Jámbar arcu emberek. A templomnak egy sarkában állottak egymás mellett, hosszu fehér imaruha volt rajtuk.

Egy tizedes vigyázott rájuk. Nem volt nála szuronyos puska, csak egy imakönyv volt a kezében és ő is imádkozott. Ugyanazokat a zoltárokat mondta el, mint az „ellenségek.” A templom különben is tele volt katonákkal, tisztek, közlegények, önkéntesek, altisztek álltak a templomban, kezükben imakönyvvel, csatákat járt emberek, vagy olyanok voltak ezek, akik csatákba készültek és ilyenkor jó Istenre gondolni.

Az orosz foglyok sírva imádkoztak az ajtó mellett. Talán a fogságba jutás feletti hála imádsága volt az, talán könyörgés volt, hogy jöjjön el a béke, az otthon . . . a feleség . . . a gyermek . . . Mikor egy-egy tiszt elment mellettük, ki a templomból vagy be a templomba, a foglyok szélesen „hapták”-ba állottak, vagy meghajtották magukat. Az őket őrző tizedes figyelmeztette őket, hogy ez nem utca, sem nem kaszárnya, itt nem kell tisz-

Ki mit lát,
Ki mit tud,
Ki mit hall
közölje az
Ujvidéki Hírlappal.

telegni, Isten előtt minden ember egyforma. Erre az egyik fogoly, értelmes arcu, feketeszakállas ember, így szólt:

— Ez így mondván szép és értjük is, de mi nem tudunk beleszokni a gondolatba. Mikor itt a zsidótemplomban katonatisztek látunk, inkább felejtjük el azt, hogy templomban vagyunk, mintsem hogy eszünkbe jusson az, hogy Magyarországon vagyunk, ahol a zsidók lehetnek katonatisztek is. Ez olyan, úgy tünik mintha álom volna.

— Mióta fogoly?

— Öt hónapja. A keletgalíciai ütközetben meglótták a lábamat és ott fogtak el. Nyolc rohamot csináltam az osztrák-magyar csapatok állásai ellen. Mindig visszavertek bennünket, de meg sem sebesültem. Utolsószor a honvédek intéztek rohamot ellenünk, mi kiugráltunk a fedezékből, hogy visszazaladjunk, s eközben meglótték a lábamat s elfogtak. A seben könnyű volt s boldog vagyok, hogy elfogtak. Csak az isteni gondviselés lehet olyan hatalmas, hogy engem hosszunapra templomba juttattot.

Az emberek körülállották az oroszokat, kérdéseket intéztek hozzájuk, mindenkinek volt egy-egy jó szava, egy-egy barátságos mosolya a foglyok részére és ők boldogan feleltek. Kerek egy éve, hogy nem voltak templomban és belekáboltak a multra, a békés multra való emlékezésbe, magyarázgatnak egyet-mást nagy gesztusokkal, elmosódó, elfolyó zsargon-beszédükkel. Azután megint imátkoztak, meg megint beszélgettek. Később már egészen otthon érezték magukat, mert hiszen minden zsidótemplom egyforma és a szoltárokat mindenütt egyformán éneklék.

Olvasóinkhoz.

A háború irtózatossá, tumultusában észre se veszünk, hogy az idő hogy szalad fölöttünk. Eddig a megpróbáltatás hónapjait éltük át, most ennek vége. Legnagyobb ellenségünk, amelynek fellépése lehetővé tette az életünk ellen irányuló merényletet, az orosz megbénulva takarodik ki a monarchia területéről, míg hadseregünk erős léptekkel a szíve felé rohan, hogy egy utolsó csapással végleg megsemmisítse. Ez a feladat nehezebb, mint az eddigi volt, de édesebb, mert a diadal mámorától folyton elkábulunk és így még a nehéz munkát se érezzük meg.

Az *Ujvidéki Hirlap* büszke öntudattal tekinthet vissza az elmúlt hónapokra, a megpróbáltatás idejére. Programunk csak egy volt, amelynek hangoztatásától most se tudunk elállni. Az *Ujvidéki Hirlap* maga a publikum. Híven kitarítottunk mindenki mellett, lelkesítettük a lelkesülőket, reményt öntöttünk a csüggedőkbe. De nem tévesztettük el, hogy a nagy időkben nagyobb perspektívának

Adakozzunk

Ujvidék-

falvára!

Az Itthonmaradtak-kötelessége a háború által sujtott községek ujjaferemteni!

Az *Ujvidéki Hirlap* nyilvánosan nyugtáz minden e célra érkezett nemes adományt.

kell a szemünk előtt lenni. A harcerekre kísértük az odavonulókat, siettünk a fényes tetteket leszögezni. Ez az adatgyűjtés gyönyörű munkája volt.

Ezt a munkát csak a közönség áldozatkészsége, szeretete a lapunkhoz való ragaszkodása tette lehetővé. Ezt kérjük a jövőben is, most október küszöbén. A lapunk mindenkinek nyitva áll, a közérdek a mi jelszavunk.

Az *Ujvidéki Hirlap* október elsejével új előfizetést nyit, megvagyunk győződve, hogy régi híveink támogatása mellett új barátoknak nagy sorát fogjuk látni mellettünk.

Az *Ujvidéki Hirlap* eddig is erősen meghálálta olvasóinak ragaszkodását. Tartalmas lapot szállítottunk olvasóink asztalára. A közönség szeretetét a jövőben még fokozatabb mértékben akarja honorálni az *Ujvidéki Hirlap*.

Az *Ujvidéki Hirlap* előfizetési ára:

Egy évre . . . . . 12 korona

Félévre . . . . . 6 korona

Negyed évre . . . . . 3 korona

Színház.

— Impresziók. —

A szinpadunkon évek óta nélkülözött naíva megjelent nálunk *Zsigmond Margit* személyében. A mit ez a máris állandóan tapsal fogadott színész nő produkál, igaz naíva-művészet: meleg színű, élénk beszédű s temperamentumu gyerekes bájos egyénisége bearanyozza a szinpadot, melynek akár hol is fog működni, mindig egyik büszksége lesz.

*
Csige Böske, régi kedves ismerősünk, néhány évi távollét után visszarepült abba az őt szerető városba, a honnan első szárnycsattogásaival a magyar művészet színes berkeibe annyi dicsőséggel röpített. *Csige* Böske, a ki a magyar színészet egyik disze, sohasem volt perfekter művésznő, mint ma: elegáns modern a modorában, felléptében, izlésében. Igen értelmes intelligens színész nő, a ki alkotni nemcsak akar, de tud is.

*
Borbély Sándor józsu komikus, a ki a közönség kegyéd máris megnyerte. Beszédével lekötö a néző figyelmét s a ki a színházban van, akartalanul is nevet s tapsol neki. A társulat határozottan nyert a szerzőjével.

*
Csanády Irmát közönségünknek újból bemutatni nem kell: nagyon jó s temperamentumos színész nő, a ki izléses énektudásával mint énekesnő is kiválik. Mindig decens, mindig kiváló: a közönség méltán szereti.

HIREK

Az U. T. K. „Kárpáti nap“-ja. Az Ujvidéki Testgyakorlók Körének lelkes és minden nemes és hazafias ügy iránt erősen fogékony vezetősége tudvalevőleg *Ujvidékfalva* megteremtése érdekében *Kárpáti nap-ot* szándékozott rendezni, de a szept. 4-iki szerencsétlenség feletti gyászra jelöl annak megtartását elhalasztotta. Azóta már két terminust tüzött ki, de mindkettő a *háborus körülmények* miatt alkalmatlanká bizonyult, úgy hogy az e hó 26-ára kitűzött legutóbbi határnap, közbejött, előre nem láthatott, a háború által előidézett ok miatt a Kárpáti nap megtartására szintén lehetetlenné vált, miért is az U. T. K. a tervbevetett Kárpáti nap rendezésétől egyelőre eltekint és egész éréjével fogja támogatni azt a széleskörű, nagyméretű mozgalmat, amelynek élén *Matkovits Béla*, városunk főispánja áll.

A hadiadó-követés. A hadiadó követés Ujvidéken, a mint illetékes helyről értesülünk, október 1-én kezdődik. A halasztás abban leli okát, hogy a pénzügyigazgatóság tudomására jutott egynehány egyének a adókövetési tervezetből való helytelen kimaradása. A pénzügyigazgatóság most ezeknek a javaslatát készíti el, s ennek közzététele után október elsején megkezdődik az adókövetés.

Helyreigazítás. *Stolzenberg* Vilmosról a helybeli csendőrszárny népszerű parancsnokáról lapunk legutóbbi számában azt írtuk, hogy Ujvidékről áthelyezték. Örömmel konstatáljuk, hogy értesülünk téves volt: *Stolzenberg* Vilmos továbbra is Ujvidéken marad állomáson.

A városi költségvetés összeállítás. A városi tanács szakelőadói *Profuma Béla* polgármester elnöke alatt hétfőn megkezdették a város 1916. évi költségeloirányzatának összeállításait. A költségvetési előirányzat, mely a f. é. költségvetés kereteiben fog mozogni, az októberi közgyűlésen kerül tárgyalás alá.

Házasság. Dr. *Polit* Vladiszava, dr. *Polit* Mihály volt orsz. képviselője leánya, a ki most három éve a budapesti tudományegyetemen bölcsészettudori oklevelet nyert, ma esküszik Nagybecskerekben örök hűséget *Popovits* L. Milán hirlapírónak, a megszünt *Szepsztvo* volt felelős szerkesztőjének, a ki jelenleg mint népfelkölő önkéntes katonai kötelezettségének tesz eleget.

Színházi hírek. „Lyon Lea“

Bródi Sándor, a jelenkor legremekesebb s legbájosabb regényes színjátékára lázasan folynak a színházi próbák és előkészületek. A fővárosi lapok kritikái egyhangulag kijelentették, hogy ilyen határtalan, remek irodalmi kincs évtizedek óta nem született színirodalmunk világában. Színtársulatunk minden egyes tagja kiváló parádés szerephez jutott, s nagy ambícióval készül a darabra, amely pénteken és szombaton kerül nálunk először színre. A vezető szereplők: Gózon, Csige Böske, Kovács, Zsigmond Margit, Borbély Sándor, Papp István, Baranyai és K. Szűcs Irén.

Áthelyezés. Nagy Ákóst, az ujvidéki határrendőri kapitányság rokonszenves fogalmazóját a belügyminiszter központi szolgálatára a minisztériumba rendelte be. Nagy Ákos távozását sajnalattal látják mindazok, a kik vele akár hivatalos, akár magánérintkezésben állottak.

Megdicsőült hősök. Az ujvidéki kórházakban szeptember 9-től 19-ig a következő katonák hunytak el: Fekete G. István 1 népf. gy. e. gyal., szül. Jásztelek 1879. évben, Petrov Iván orosz hadi fogoly Gjericyra 1886., Czypicz Károly hajócsap. teng. Ujvidék matróz Davor 1880., Fischer Antal Et. Tr. gr. komandó 3. civ. kocsis Repy 1897., Eberst Pál 12/10 népf. gy. e. tiz. Gilvác 1878., Baranyai Kálmán 1 népf. gy. e. III. hadt. zlj. gyal. Csénye 1883., Barborik Mihály I./III. hadt. zlj. gyal. Nyitrabánya 1876., Cuttmann Max K. u. k. Et. gr. komandó 12. Ing. Gr. hadn. Wien 1891., Kosteá Vasy 24/10. gy. e. gyal. Biharbelényes 1881. évben.

Színévad meghoszabítása. A városi tanács a tegnapi napon átírt Pécs város tanácsához, a melynek hozzájárulását kéri ahhoz, hogy **Füredi Béla** színtársulata október 15-éig működhesseik városunkban. A városi tanács biztosan számít arra, hogy Pécs város tanácsa kollegiálisan eleget tesz Ujvidék kérésének, úgy hogy a színházi szezon folytonossága biztosított-nak látszik.

Sorsolási nyeremény. A helybeli öröskereszt választmányának ajándékozott „Miniatur-zongorát” mult vasárnap d. e. sorsolták ki a városháza kis termében. **Czúda Ernőné**, honvédszádos neje volt a szerencsés nyerő a kihuzott 268-ik sorsszámmal.

A kézbesíthetlen küldemények elárverezése. Ujvidék állomáson a kézbesíthetlenné vált küldemények elárverezése f. hó 27-én fog eszközöltetni.

Felelős szerkesztő és kiadó:

dr. Königstättler Ottó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Buza-tér 5. szám.

Hirdetmény.

A m. kir. selyemfonóadk mellett létesített munkásöfthonok szükségletének fedezésére következő mennyiségű élelmi cikkek szállítandók:

Tolnára: Bab 10 mtm., hagyma 4 mtm., burgonya 100 mtm., lencse 10 mtm., mák 2 mtm., káposzta 2000 fej, főzelék répa 1000 drb.

Győre: Bab 25 mtm., hagyma 15 mtm., burgonya 200 mtm., lencse 20 mtm., mák 3 1/2 mtm., káposzta 3000 fej, főzelék répa 2000 drb.

Ujvidékre: Bab 12 mt., hagyma 4 mtm., burgonya 100 mtm., lencse 4 mtm., mák 2 mtm., káposzta 1500 fej, főzelék répa 500 drb.

Ezen élelmi cikkek szállítására pályázatot hirdetünk.

Az ajánlatok folyó hó 30-ig nyújtandók be alulírott hivatalnál. Az ajánlat ár 5% készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban beküldendő.

Ajánlat tehető az összes szükségletre s külön-külön minden egyes tételre.

Szállítási határidő: a megbízás vételétől számított egy hónap alatt a káposzta, répa és burgonya, míg a többi cikk egyenlő előzetes 1/4 évi részletekben.

Fentartjuk magunknak a jogot, hogy a beérkező ajánlatok között szabadon válasszathassunk, esetleg a beérkező ajánlatokat részben, vagy egészben mellőzhessük.

Az ajánlatban az helyt Tolna, Győr és Ujvidék, a gyár udvarába szállítva tüntetőndő ki.

A csomagoláshoz használt zsákokat helyt gyárudvar visszaadjuk.

Szekszárd, 1915. évi szeptember hó 14-én.

**M. kir. országos selyem-
tenyésztési felügyelőség.**

1—2

27121. szám.

gig. 1915.

Hirdetmény.

Figyelmeztetem a város közönséget, hogy sebesült hozzátartozóinknak más kórházból az ujvidéki kórházak valamelyikébe való áthelyezése iránti kérelmekről tartózkodjék, mert *ily kérelmek nem teljesíthetők!*

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1915. évi szeptember 18.

Profuma Béla

polgármester.

1165. sz.

kih. 1915.

Lazics Dusan ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alulírott rendőrfőkapitány 1915. évi augusztus hó 14-én meghozta és kihirdette a következő

ITÉLETET:

Lazics Dusan 54 éves ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ának c. pontjába ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény §-a

alapján a Kbt. 21. §-alk. a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítanod 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 15—15 korona pénzbüntetéssel büntetetik, mely pénzbüntetés behajthatlanság esetén 1—1 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatik át. Köteles továbbá ugyancsak fenti idő s jog következmények terhével eljárási költség címén 8 koronát dr. Decsy Dezső részére megfizetni. Az ítélet jogerőre emelkedése után terhelt költségére az „Ujvidéki Hirlap”-ban egyszeris közzeendő és ki-dobolandó.

INDOKOK:

A vegyvizsgálat eredménye. Büntetett előlele. Az 1895. évi XLV. t.-c. 7. §-a.

Payerle

főkapitány.

1163. sz.

kih. 1915.

Pervász Száváné Anka ujvidéki lakos ellen folyamatba tett kihágási ügyben alulírott rendőrfőkapitány 1915. évi augusztus hó 14-én meghozta és kihirdette a következő

ITÉLETET:

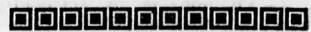
Pervász Száváné Anka 66 éves teljes kofa ujvidéki lakos az 1895. évi XLVI. t.-c. 3. §-ának c. pontjában ütköző kihágásban vétkesnek mondatik ki s ezért a hivatkozott törvény szab. rendelet §-a alapján a jelen határozat jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónapi elzárás és 15 nap alatt végrehajtás terhével fizetendő az 1901. évi XX. t.-c. 23. §-ában meghatározott célokra fordítandó 300 korona pénzbüntetéssel büntetetik, mely pénzbüntetés behajthatlanság esetén további 15 napi saját költségén kitöltendő elzárásra változtatik át. Köteles továbbá ugyancsak fenti idő s

jog következmények terhével eljárási költség címén 8 koronát dr. Decsy Dezső részére megfizetni. Ezen ítélet jogerőre emelkedése után az „Ujvidéki Hirlap”-ban egy ízben közzeendő s a város területén kidobolandó.

INDOKOK:

A vegyvizsgálat eredménye. Büntetett előlele. Az 1895. évi XLVI. t.-c. 7. §-a.

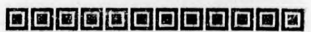
Payerle
rendőrfőkapitány.

Lakás

kerestetik.

Egy szoba, előszoba,
istálló és kocsiszin
bérbe kerestetik.

Bővebb felvilágosítást a kiadó-
hivatalban.

1916. május 1-től
kiadó a
**KÖZPONTI HITEL-
INTÉET** házában levő 5
szobás modern uri lakás.

Hirdetési ügynököt
alkalmaz a kiadóhivatal.

Dr. GÖNCZI ERNŐ
dr. Várnay Ernő kir. közjegyző állandó helyettese működését Ujvidéken f. évi szeptember hó 1-én megkezdette s a feleket a hivatalos órák alatt a Zrinyi Ilona-utca 1. szám alatt levő hivatalos helyiségben fogadja.